

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 20. De Otio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

quam hoc peccati genus facillimè credamus relaxari. Nam si quælibet culpa sequenti solet pia operatione purgari, quantò magis hoc facillè abstergitur, quod mater boni operis ipsa pietas admittit? Sed & aliam rationem affert S. Augustinus, dum ait: non enim ita peccat, qui consulendi, quomodo ille, qui nocendi voluntate mentitur; nec tantùm nocet, qui viatorem mentiendo in aduersum iter mittit, quantùm is, qui viam vitæ mendacio fallente depravat. Unde alibi dixit: Perfectorum præceptum est, non mentiri, sed nec velle mentiri.

V. Quartum est, ut sciant solvere argumenta eorum, qui mendacium licitum esse, variis exemplis conantur evincere. Qua in re facem præferens S. Augustinus, quando, inquit, nobis de Scripturis Sacris mentiendi proponuntur exempla, aut mendacia non sunt, sed putantur esse, dum non intelliguntur; aut si mendacia sunt, imitanda non sunt, quia iusta esse non possunt. Unde obstericibus his, & Rahab meretrici benefecit DEUS, non quia mentitæ, sed quia misericordes fuerunt in homines DEI. DEUS uno tempore in una causa vidit factum misericordiæ, & factum fallaciæ; bonum remuneravit, & propter hoc bonum, malum illud ignovit. Jacob, quod matre fecit authore, ut Patrem fallere videretur, si diligenter & fideliter attendatur, non est mendacium, sed mysterium. In figuris enim, quod velut mendacium dicitur, bene intellectum verum invenitur.

§. XX.

De Otio.

I. Est cessatio ab utili negotio; de quo tria bene ponderanda sunt Ascetæ. II. Pri-

II. Primum est, ut firmiter sibi & aliis perindeat, quod Cassianus sequentibus verbis tradidit: Hæc apud Ægyptum ab antiquis Patribus sancita est sententia, operantem Monachum Dæmone uno pulsari, otiosum verò innumeris spiritibus devastari.

III. Alterum est, ut pariter æstimare nôrit, quod S. Hieronymus pronunciavit dicens: Nihil in sancto proposito deterius est otio, quod non solummodo non acquirit nova, sed etiam peracta consumit; Sanctæ vitæ ratio processu gaudet, & crescit, cessatione respiscit & deficit: quotidianis ac recentibus virtutum incrementis, instauranda mens est, & vivendi hoc non de transacto, sed de reliquo metiendum.

IV. Tertium est, ut, si forsitan ipse aut alius præteritum tempus minùs fructuosè impendit, noverit, quomodo hæc jactura reparari queat. Id, quod elegantè S. Augustinus in hæc verba docuit: Expectatis autem forte scire, quid est tempus redimere? dicturus sum quod pauci audiunt, pauci ferunt, pauci aggrediuntur, pauci agunt: tamen dicam, quoniam ipsi pauci, qui me audituri sunt, inter malos vivunt. Redimere tempus hoc est. Quando aliquis tibi infert litem, petat aliquid, ut DEO vaces, non litibus perde. Ergo ex eo quod perdes, pretium est temporis. Certè quando pro tuis necessitatibus procedis ad publicum, das nummos, & emis tibi panem, aut vinum, aut oleum, aut aliquam suppellectilem, das & accipis; aliquid amittis & aliquid acquiris, hoc est emere; nam si nihil amittis & habeas, quod non habeas, aut invenisti, aut donatum accepisti, aut hæreditate acquisivisti. Quando autem aliquid amittis, ut aliquid habeas, tunc emis quod habes, emptum est. Quod amittis, pretium est.

Quomodo ergo perdis nummos, ut emas tibi aliquid; si perde nummos, ut emas tibi quietem. Ecce hoc est tempus redimere.

CAPUT II.

DE RADICIBVS PECCATORVM.

HÆ ad duo genera reduci possant, nimirum ad Concupiscentiam & Voluntatem propriam; de quarum priore S. Jacobus c. 4. dixit: Unde lites in vobis? Numquid hinc? ex concupiscentiis vestris, quæ militant in membris vestris? de posteriore verò Abbas Aehilles, quæsitus, quomodo Dæmones pugnent adversus Homines? respondit: Per voluntates nostras. De his ergo quid Ascetæ peculiariter sit sciendum, hoc capite dicetur.

§. I.

De Concupiscentia.

I. Est inordinatus appetitus rerum caducarum, & terrenarum; de qua quatuor præcipuè nôsse, & bene advertere debet Asceta.

II. Primum est, ut bene apprehendat, quantopere referat, hanc concupiscentiam rectè moderari; id quod S. Leo sequentibus verbis expressit: Virum Catholicum, & præcipuè Domini Sacerdotem, sicut nullo implicari errore; ita nullâ oportet cupiditate violari. Mens enim pecuniæ avida (aut cujuscunque alterius rei terrenæ) nec abstinere novit à vitis, nec gaudere concessis, nec pietati adhibere consensum. Certè miserabiliores sumus omnibus hominibus nos Monachi, inquit S. Bernadus, si pro tam exiguis tanta patiamur detrimenta. Quid enim insipientiæ, imò quid insaniæ